

สีสันทในสวนสวย

Brilliant Colors in the Beautiful Garden

ประภาพร ศุภตริยวรพงศ์¹

Prapaporn Supatraiworapong

บทคัดย่อ

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมบาติก เรื่อง “สีสันทในสวนสวย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเทคนิคบาติกเพื่อให้ได้ผลทางทัศนธาตุที่สัมพันธ์กับรูปแบบและแนวเรื่อง และสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมบาติกภายใต้แนวเรื่อง “สีสันทในสวนสวย” โดยใช้รูปแบบสัญลักษณ์

ผลการสร้างสรรค์พบว่า ผลงานจิตรกรรมบาติก เรื่อง สีสันทในสวนสวย รูปแบบสัญลักษณ์ มีวิธีสร้างสรรค์โดยศึกษาความงามในสีสันทรูปทรงของไม้ดอกไม้ประดับและไม้ผลที่คนไทยนิยมนำมาปลูกตกแต่งสวนภายในที่อยู่อาศัย ส่วนประกอบบรรยากาศภายในสวน ตลอดจนศึกษาบุคคล สัตว์และสิ่งของที่เกี่ยวข้องกัน แล้วนำมาจัดกระทำเป็นองค์ประกอบใหม่ตามจินตนาการ แต่ยังคงความเหมือนจริงและความเป็นไปได้จริงตามธรรมชาติ ด้วยการร่างภาพต้นแบบลงบนกระดาษแข็ง ลอกลายเส้นลงบนผ้าป่านมัดสีด้วยดินสอ ซึ่งผ้าให้ติดกับโครงไม้ใช้สีรีแอคทีฟระบายลงบนผ้า เมื่อแห้งแล้วใช้จันตึงเขียนเขียนเพื่อเก็บสีที่ต้องการ แล้วล้างสีส่วนเกินออก จากนั้นจึงระบายสีภายในแต่ละรูปทรงให้เหมือนจริงตามธรรมชาติ เมื่อสีแห้งแล้วซับเขียนออก จากผลการศึกษาเทคนิคบาติกเพื่อให้ได้ผลทางทัศนธาตุที่สัมพันธ์กับรูปแบบและแนวเรื่อง พบว่า เทคนิควิธีการใช้เขียนโดยวิธีการเก็บน้ำหมึกสีด้วยเขียนหนึ่งหรือสองชั้น ทำให้ทัศนธาตุสีมีน้ำหนักที่ให้ความรู้สึกนุ่มนวล กลมกลืนกันระหว่างเส้นรอบนอกกับน้ำหนักสีภายในรูปทรง

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาจิตรกรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

การระบายสีรีแอคทีฟแบบเปียกบนเปียก เปียกบนหมาด หมาดบนเปียก เปียกบนแห้ง แห้งบนเปียก และแห้งบนหมาด สามารถถ่ายทอดน้ำหมึกสีได้หลายมิติ จนมีความเหมือนจริงตามธรรมชาติ มีความชุ่มชื้น เบาบาง โปร่งแสงเป็นไปตามคุณสมบัติที่มีคล้ายกับสีน้ำ และเทคนิคการใช้เทียนด้วยจันติ้งเป็นตัวกำหนดขอบเขตของรูปทรง ลักษณะของเส้น ลักษณะผิว ยังผลให้ทัศนธาตุ ตั้งแต่รูปทรง เส้น และพื้นผิว แสดงความเหมือนจริงได้ผลตามที่ตั้งใจ แม้มีข้อจำกัดอยู่บ้างกับขนาดของเส้นเทียนที่กั้นสีในแต่ละรูปทรง ต้องไม่เล็กกว่า 2 มิลลิเมตร แต่กระนั้นก็ตามผลงานสร้างสรรค์ทั้งหมดก็สามารถถ่ายทอดความเหมือนจริงอันงดงามของสวนผ่านสีเส้น รูปทรง บรรยากาศของสิ่งต่าง ๆ ที่รวมกันเข้าอย่างสมบูรณ์แบบเพื่อให้เกิดความรู้สึกเพลิดเพลินเจริญใจ สดชื่นเบิกบาน มีความสุขสงบผ่อนคลายอารมณ์ สมความมุ่งหมายตามรูปแบบและแนวเรื่องที่กำหนดไว้ทุกประการ

คำสำคัญ: จิตรกรรมบาติก รูปแบบสัจนิยม และทัศนธาตุ

Abstract

The batik paintings entitled “Brilliant Colors in the Beautiful Garden,” which are intended to explore the theme of the brilliant colors in the beautiful garden, make use of idealized realistic forms and a knowledge of the techniques associated with batik paintings to create visual elements consistent with the forms and theme.

To create these batik paintings, the following creative process was utilized. First, the beauty of the colors and forms characteristic of the flowering and ornamental plants typically grown in Thai homes was studied. The artist also took into consideration the atmosphere of these gardens as well as the people, animals and objects associated with them. Then these elements were subjected to the artist's creative reimagining, although

the forms remained realistic or at least within the realms of possibility in nature. Next, a sketch was drawn on cardboard and then this sketch was traced with a pencil onto a piece of cotton cloth, which had been stretched tautly over a wooden frame. Then reactive dyes were applied to the cloth. Once these were dry, a tjanting was used to apply wax to those areas of the cloth where dye was desired while the remaining dye was washed out. In the next step, forms in the pattern were filled in with dyes similar in color to those of the depicted plants and objects found in nature. When the dyes were dry, the cloth was pressed with an iron to absorb the wax.

The study found that to obtain visual elements consistent with the chosen forms and theme, the application of one or two layers of wax as a means of preserving the weight of the colors was effective in producing visual elements that gracefully blended the outlines of the forms and the weight of the colors within those forms. The application of reactive dyes in the manner of wet on wet, wet on damp, damp on wet, wet on dry, dry on wet, and dry on damp resulted in visual elements which successfully created a depth and weight of color that gave the paintings a natural, lifelike appearance. They had a luscious, delicate, translucent quality that resembled watercolors. In addition, the use of tjanting tools in applying the wax to define the forms, and the nature of the lines and the surface resulted in visual elements, namely forms, lines, and surfaces, with the desired realistic quality. Although the lines of wax separating the different colors could not be less than two millimeters in width, which represented some restriction to the work, all of the paintings were able to convey the beautiful and brilliant colors, forms, and atmosphere of the actual, typical Thai garden, and in so doing, they evoked the feelings of pleasure,

relaxation, happiness, and peace which was the aim of these works and the theme they explored.

Keywords: batik painting, idealized realism and visual elements

บทนำ

บาติกเป็นหัตถกรรมเก่าแก่ที่มีมานานแล้วในอินโดนีเซีย และมีความรุ่งเรืองอย่างสูงในแถบภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีเทคนิคอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ คือการสร้างลวดลายผ้าโดยใช้เทียนเป็นตัวกันสีย้อม เทคนิคพิเศษดังกล่าวได้มีการพัฒนา ดัดแปลง ปรับประยุกต์มาสร้างสรรค์เป็นงานศิลปะที่หลากหลาย แม้กระทั่งการนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรม มีศิลปินจำนวนหนึ่งได้นำเทคนิคบาติกมาสร้างสรรค์เป็นงานจิตรกรรม จนเกิดเป็นผลงานที่มีคุณค่าด้านวัฒนธรรม คุณค่าด้านความงาม คุณค่าด้านอาชีพและธุรกิจ และคุณค่าด้านประโยชน์ใช้สอย (สว่าง จันทร, 2543 : 175) ผลงานจิตรกรรมบาติกเหล่านั้นล้วนมีการสร้างสรรค์รูปแบบและแนวเรื่องตามที่ตนถนัด มีการคิดค้นวิธีการใช้เทียนและสีแบบดั้งเดิมเป็นวิธีการในแบบใหม่ ๆ จนเกิดเป็นผลงานที่มีคุณค่าน่าสนใจ จากเหตุผลดังกล่าว ผู้สร้างสรรค์จึงเกิดแรงบันดาลใจอยู่ 2 ประการ ประการแรก คือ ต้องการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมบาติกภายใต้แนวเรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติที่ตนสนใจ ประกอบกับกำหนดรูปแบบสัญลักษณ์แบบอุดมคติที่มีความถนัดเป็นทุนเดิม ประการที่ 2 ต้องการศึกษาศิลปะเทคนิควิธีการใช้เทียนที่มีอยู่เดิมของงานบาติก แล้วนำมาดัดแปลง ปรับประยุกต์ให้เกิดเป็นผลงานสร้างสรรค์แบบใหม่ ๆ เฉพาะตน แต่ยังคงความสัมพันธ์ที่ลงตัวของทัศนธาตุกับรูปแบบและแนวเรื่องที่กำหนด ดังนั้นผลงานจิตรกรรมบาติก เรื่องสีสนั่นในสวนสวย จึงเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ศิลปะของตนเอง และเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาด้านศิลปะบาติก ตลอดจนให้ประโยชน์

ในการพัฒนาสุนทรียภาพ กล่อมเกลาคิดใจผู้คนให้มีความละเอียดละไม ละเอียดย่อ น มีสมาธิ มีความสุขสงบผ่อนคลาย ดังที่คณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อ การปฏิรูป (2554 : 12) ได้กล่าวไว้ว่า ศิลปะสามารถกล่อมเกลาคิดใจของผู้คน ในสังคมให้อ่อนโยนพร้อมจะเข้าใจโลกและชีวิตอันจะนำไปสู่สุนทรียะสังคม ซึ่ง จะพาให้สังคมเกิดความผาสุกอย่างยั่งยืนต่อไป

แนวความคิด

ในด้านแนวเรื่อง ผู้สร้างสรรค์มีความประทับใจความงามในสีสันของ พืชพันธุ์ตามธรรมชาติ โดยเฉพาะไม้ดอกไม้ประดับและไม้ผลที่คนไทยนิยม นำมาปลูกตกแต่งสวนภายในที่อยู่อาศัย ส่วนประกอบ บรรยากาศภายในสวน ตลอดจนศึกษาบุคคล สัตว์และสิ่งของที่เกี่ยวข้องกันมาจัดกระทำเป็นองค์ ประกอบใหม่ให้งดงามสมบูรณ์แบบตามจินตนาการ แต่ยังคงความเหมือนจริง และความเป็นไปได้จริงตามธรรมชาติ

ในด้านเทคนิค มุ่งเน้นการดัดแปลง ประยุกต์เทคนิคบาติกเพื่อให้ได้ ผลทางทัศนธาตุที่สัมพันธ์กับรูปแบบและแนวเรื่อง จากการใช้เทียน จันตึง สีรีแอคทีฟ ผ้าป่านมัดลิน ฯลฯ

ความมุ่งหมายของการสร้างสรรค์

1. เพื่อศึกษาเทคนิคบาติกเพื่อให้ได้ผลทางทัศนธาตุที่สัมพันธ์กับ รูปแบบและแนวเรื่อง
2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมบาติก ภายใต้แนวเรื่อง “สีสัน ใน สวนสวย” รูปแบบสัจนิยมแบบอุดมคติ

ขอบเขตของการสร้างสรรค์

1. ขอบเขตของแนวเรื่อง

โดยศึกษาความงามในสีสันทของพืชพันธุ์ตามธรรมชาติ โดยเฉพาะไม้ดอกไม้ประดับและไม้ผลที่คนไทยนิยมนำมาปลูกตกแต่งสวนภายในที่อยู่อาศัย ส่วนประกอบ บรรยากาศภายในสวน ตลอดจนศึกษาบุคคล สัตว์และสิ่งของที่เกี่ยวข้องกัน

2. ขอบเขตของรูปแบบ

ศึกษาการสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบลัทธินิยมแบบอุดมคติ (Idealized realism) โดยรูปแบบนี้ได้มุ่งแสดงความงามในสีสันทของพืชพันธุ์ตามธรรมชาติ โดยเฉพาะไม้ดอกไม้ประดับและไม้ผล นำมาจัดกระทำเป็นองค์ประกอบใหม่ ให้งดงามสมบูรณ์แบบตามจินตนาการ แต่ยังคงความเหมือนจริงและความเป็นไปได้จริงตามธรรมชาติ มีการดัดแปลง เพิ่มเติมทัศนธาตุ อาทิ เส้น สี รูปทรง ฯลฯ ให้เหนือจริงไปบ้างตามลักษณะรูปแบบอุดมคติ

3. ขอบเขตของเทคนิคและกระบวนการ

ด้านเทคนิคและกระบวนการของการสร้างสรรค์ชุดนี้มีขอบข่ายที่สัมพันธ์กันระหว่างสัญลักษณ์ในผลงานกับความเป็นไปได้ในเทคนิคปฏิบัติ เริ่มจากการจัดกระทำข้อมูลให้เป็นภาพร่าง โดยร่างรูปทรงที่เลือกสรรแล้วลงบนกระดาษแข็งขนาดเท่าจริง ใช้หลักการทางทัศนศิลป์ในการนำเอาทัศนธาตุมาผสานเข้าด้วยกันเพื่อให้ได้ผลงานที่มีเอกภาพสมบูรณ์ สามารถตอบสนองแนวความคิดได้ดีที่สุด จากนั้นร่างเส้นจริงด้วยปากกาสีเข้มแล้วนำจึงผ้าป่านมัสลินวางทับภาพร่างนั้น และร่างภาพตามร่องรอยที่มองเห็นผ่านผ้าด้วยดินสอ ซึ่งผ้าที่ร่างเสร็จแล้วกับโครงไม้สี่เหลี่ยมให้ตั้ง ระบายสีรีแอคทีฟให้เป็นน้ำหนักสีเหมือนจริงตามธรรมชาติ ลงบนเส้นดินสอ เก็บเส้นสีด้วยการใช้จันทิงเดินเส้นทับสีที่ต้องการเก็บเอาไว้เสร็จแล้วล้างสีที่เกินจากเส้นเทียนออกด้วยน้ำผสมกับน้ำยาซักผ้าขาวเจือจาง จากนั้นระบายสีรีแอคทีฟให้เหมือนจริงตามธรรมชาติ ด้วยวิธีการระบายแบบเปียกบนเปียก เปียกบนหมาด หมาดบนเปียก เปียกบนแห้ง แห้งบนเปียก และแห้ง

บนหมาดตามความเหมาะสม สีแห้งแล้วขจัดเทียนออกด้วยเตารีดและกระดาษ
ซับเทียน

วิธีดำเนินการสร้างสรรค์

1. ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล โดยรวบรวมจากข้อมูลเบื้องต้น 5 รายการ
ได้แก่

- 1.1 จิตรกรรมบาติก
- 1.2 รูปแบบสัญลักษณ์แบบอุดมคติ
- 1.3 งานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้อง
- 1.4 แนวเรื่อง “สีล้วนในสวนสวย”
- 1.5 ข้อมูลภาคสนาม

2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 เลือกสรรหาความเหมาะสมจากข้อมูลภาคสนามและจัดลำดับ
ความสำคัญภายในภาพ เช่น กลุ่มรูปทรงที่สมควรเป็นส่วนประธานหรือจุดเด่น
กลุ่มรูปทรงส่วนรอง และกลุ่มรูปทรงส่วนประกอบ

2.2 ทดลองพัฒนาเทคนิคจากเทคนิคดั้งเดิมของบาติก มาใช้
วิธีการย้อมสีหลายชั้นเพื่อให้ได้ผลทางทัศนธาตุที่เป็นไปได้กับรูปแบบเหมือนจริง

3. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

- 3.1 การทำภาพร่าง
- 3.2 วัสดุ อุปกรณ์และการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์
- 3.3 การร่างภาพลายเส้น
- 3.4 การขึ้นผ้า
- 3.5 การเก็บเส้นสี
- 3.6 การระบายสี
- 3.7 การเคลือบเทียน
- 3.8 การขจัดเทียน

3.5 ขจัดเทียนออกด้วยเตารีดและกระดาษซับเทียน

3.6 ชั่งผลงานให้ตรงกับกรอบไม้ ใส่กรอบกระจกพร้อมติดตั้ง

4. เผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์โดยนำผลงานจัดเป็นนิทรรศการในหอศิลป์ที่มีคุณภาพมาตรฐาน

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมบาติก เรื่อง “สีสันในสวนสวย” มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาเทคนิคบาติกเพื่อให้ได้ผลทางทัศนธาตุที่สัมพันธ์กับรูปแบบและแนวเรื่อง

2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมบาติกภายใต้แนวเรื่อง “สีสันในสวนสวย” ในรูปแบบสัจนิยมแบบอุดมคติ

ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมบาติก เรื่อง “สีสันในสวนสวย” รูปแบบสัจนิยมแบบอุดมคติ ผู้สร้างสรรค์ต้องการแสดงออกถึงความประทับใจ ความงามในสีสันของพืชพันธุ์ตามธรรมชาติ โดยเฉพาะไม้ดอกไม้ประดับและไม้ผลที่คนไทยนิยมนำมาปลูกตกแต่งสวนภายในที่อยู่อาศัย ส่วนประกอบการจัดสวน ตลอดจนนำบุคคลและสัตว์ที่เกี่ยวข้องกัน นำมาจัดกระทำเป็นองค์ประกอบใหม่ให้งดงาม สมบูรณ์แบบตามจินตนาการ แต่ยังคงความเหมือนจริงและความเป็นไปได้จริงตามธรรมชาติ ส่วนในด้านเทคนิคมุ่งเน้นพัฒนาเทคนิคเพื่อให้ได้ผลทางทัศนธาตุที่สัมพันธ์กับรูปแบบและแนวเรื่อง จากการใช้เทียน จันตึง สีรีแอดทีฟ ผ้าป่านมัดลิน ฯลฯ

จากการสร้างสรรค์ผลงานที่มุ่งแสดงให้เห็นถึง รูปแบบ และทัศนธาตุที่เป็นสัญลักษณ์แสดงความรู้สึกร่วมตามแนวเรื่อง โดยได้มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูล เพื่อคัดสรรรูปทรงที่สามารถตอบสนองการถ่ายทอด มีเป้าหมายที่ความสมบูรณ์ด้านเนื้อหา รูปทรง และเทคนิคกระบวนการ การสร้างสรรค์

ผลงานชุดนี้ได้เริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2553 และสำเร็จลงในปี พ.ศ. 2555 โดยมีการ
จำแนกกระบวนการสร้างสรรค์ตั้งแต่ด้านแนวเรื่อง ด้านรูปแบบ และด้านเทคนิค
กระบวนการ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคที่พบในขั้นตอนแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านแนวเรื่อง

ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดแนวเรื่อง คือ สีสันในสวนสวย ซึ่งแนวเรื่อง
นี้จะมี “สวน” เป็นขอบเขตพื้นที่ค่อนข้างชัดเจน แต่อย่างไรก็ตาม “สีสันในสวน
สวย” เป็นเรื่องที่สามารถนำเสนอได้หลายแง่มุม เช่น มุมมองใกล้หรือมุมมองไกล
ชนิดของพืชพันธุ์ เครื่องตกแต่งสวน การกำหนดหรือเลือกสรรพืชพันธุ์ที่สามารถ
สอดคล้องกับเทคนิคบาติกได้ดี แนวเรื่องมีขอบเขตที่ค่อนข้างกว้างนี้จึงเป็นปัญหา
แก่การสร้างสรรค์อยู่พอสมควร ผู้สร้างสรรค์จึงต้องมีการศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติม
จากการลงพื้นที่เพื่อศึกษาข้อมูลภาคสนาม โดยเลือกช่วงเวลาเช้าและเวลาบ่าย
เป็นหลัก นอกจากนั้นยังศึกษาเอกสาร ตำรา งานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้อง เว็บไซต์
 ตลอดจนศึกษาผลงานของศิลปินที่ให้อิทธิพลแก่ผู้สร้างสรรค์ แล้วทำการวิเคราะห์
และสังเคราะห์ข้อมูลอยู่หลายรอบจนเกิดความชัดเจนในแนวเรื่องดังกล่าว

2. ด้านรูปแบบ

ด้านรูปแบบ ผู้สร้างสรรค์ได้เลือกใช้รูปแบบสำนึกนิยมแบบอุดมคติ
(Idealized realism) โดยรูปแบบนี้ได้มุ่งแสดงความงามในสีสันของพืชพันธุ์
ตามธรรมชาติ โดยเฉพาะไม้ดอกไม้ประดับและไม้ผลที่คนไทยนิยมนำมาปลูก
เพื่อตกแต่งสวนภายในที่อยู่อาศัย ส่วนประกอบ บรรยากาศการจัดสวน ตลอดจน
นำบุคคลและสัตว์ที่เกี่ยวข้องกัน มาจัดกระทำเป็นองค์ประกอบใหม่ให้ดูงดงาม
สมบูรณ์แบบตามจินตนาการ แต่ยังคงความเหมือนจริงและความเป็นไปได้จริง
ตามธรรมชาติ มีการดัดแปลง เพิ่มเติมทัศนธาตุ อาทิ เส้น สี รูปทรง ฯลฯ ให้เหนือ
จริงไปบ้างตามลักษณะรูปแบบอุดมคติ อย่างไรก็ตามการกำหนดรูปแบบของ
การสร้างสรรค์ชุดนี้มีขอบข่ายที่สัมพันธ์กันระหว่างสัญลักษณ์ในผลงานกับความ
เป็นไปได้ในเทคนิคบาติก ดังนั้นการคัดสรรสัญลักษณ์จึงมีความเชื่อมโยงกันกับ
เทคนิคที่ใช้ แม้ผู้สร้างสรรค์ได้เลือกแนวเรื่องและรูปแบบที่เป็นไปได้ในเบื้องต้น
มาแล้ว แต่ในรายละเอียดยังพบปัญหาอยู่มากเช่นกัน อาทิ การสร้างเส้นสี การ

ทำให้เส้นเขียนกันสีให้มีขนาดเล็กที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อถ่ายทอดรูปแบบตามที่กำหนดให้สมบูรณ์ที่สุด

3. ด้านเทคนิคและกระบวนการ

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า การกำหนดรูปแบบของการสร้างสรรค์ชุดนี้มีขอบข่ายที่สัมพันธ์กันระหว่างสัญลักษณ์ในผลงานกับความเป็นไปได้ในเทคนิคบาติก ทำให้ผู้สร้างสรรค์ต้องมีการทดสอบหาความเป็นไปได้ รวมทั้งต้องเพิ่มทักษะการเขียนเขียนให้สามารถควบคุมขนาดให้สม่ำเสมอได้ ในกระบวนการสร้างสรรค์เริ่มจากการจัดกระทำข้อมูลให้เป็นภาพร่าง โดยร่างรูปทรงที่เลือกสรรแล้วลงบนกระดาษแข็งขนาดเท่าจริง ใช้หลักการทางทัศนศิลป์ในการนำเอาทัศนธาตุมาผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้ผลงานที่มีเอกภาพสมบูรณ์สามารถตอบสนองแนวความคิดได้ดีที่สุด จากนั้นร่างเส้นจริงด้วยปากกาสีเข้มแล้วจึงนำผ้าป่านมัสลินวางทับภาพร่างนั้นและร่างภาพตามร่องรอยที่มองเห็นผ่านผ้าด้วยดินสอ ซึ่งผ้าที่ร่างเสร็จแล้วกับโครงไม้สี่เหลี่ยมให้ตั้ง ระบายสีรีแอกทีฟให้เป็นน้ำหนักสีเหมือนจริงตามธรรมชาติลงบนเส้นดินสอ เก็บเส้นสีด้วยการใช้จันทิงเดินเส้นทับสีที่ต้องการเก็บเอาไว้เสร็จแล้วล้างสีที่เกินจากเส้นเขียนออกด้วยน้ำผสมกับน้ำยาซักผ้าขาวเจือจาง จากนั้นระบายสีรีแอกทีฟให้เหมือนจริงตามธรรมชาติด้วยวิธีการระบายแบบเปียกบนเปียก เปียกบนหมาด หมาดบนเปียก เปียกบนแห้ง แห้งบนเปียก และแห้งบนหมาดตามความเหมาะสม สีแห้งแล้วจัดเขียนออกด้วยเตารีดและกระดาษซับเขียน ซึ่งภาพผลงานให้ติดกับกรอบไม้ ใส่กรอบกระจกพร้อมติดตั้ง

อภิปรายผลการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์จิตรกรรมบาติก เรื่อง “สีสันในสวนสวย” ได้เริ่มสร้างสรรค์ขึ้นในปี พ.ศ. 2553 และสำเร็จลงในปี พ.ศ. 2555 เป็นการศึกษาเทคนิคบาติกเพื่อให้ได้ผลทางทัศนธาตุที่สัมพันธ์กับรูปแบบและแนวเรื่อง แล้วสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมบาติกภายใต้แนวเรื่อง “สีสันในสวนสวย” โดยกำหนดรูปแบบ

สังนิยมนิยมแบบอุดมคติ มีการแบ่งระยะการสร้างสรรค้อออกเป็น 3 ระยะ และเกิดข้อค้นพบที่เป็นองค์ความรู้ใหม่หลายประการ ดังนี้

1. การนำเอาเทคนิคบาติกแบบดั้งเดิมมาประยุกต์ได้เกิดผลทางทัศนธาตุตามรูปแบบที่ต้องการ คือเทคนิควิธีการใช้เทียนโดยวิธีการเก็บน้ำหมึกสีด้วยเทียน 1 - 2 ชั้น ทำให้ทัศนธาตุสีมีน้ำหนักที่ให้ความรู้สึกนุ่มนวลกลมกลืนกันระหว่างเส้นรอบนอกกับน้ำหนักสีภายในรูปทรง เทคนิคการเดินเส้นเทียนด้วยจันตึงเป็นตัวกำหนดขอบเขตของรูปทรง ลักษณะของเส้น ลักษณะผิว ยังผลให้ทัศนธาตุตั้งแต่รูปทรง เส้น และผิว แสดงความเหมือนจริงได้ผลตามที่ตั้งใจ แม้มีข้อจำกัดอยู่บ้างกับขนาดของเส้นเทียนที่ใช้กันสีในแต่ละรูปทรงต้องไม่เล็กกว่า 2 มิลลิเมตร ซึ่งสัมพันธ์กับการกันสี หากเส้นเทียนมีขนาดเล็กกว่านี้จะไม่สามารถกันสีได้ดี การระบายสีรีแอกทีฟ สามารถถ่ายทอดสีสันให้มีความเหมือนจริงตามธรรมชาติได้เป็นอย่างดี ด้วยวิธีการระบายแบบเปียกบนเปียก เปียกบนหมาด หมาดบนเปียก เปียกบนแห้ง แห้งบนเปียก และแห้งบนหมาด จนแสดงน้ำหนักสีได้หลายมิติ มีความสัมพันธ์กับความเหมือนจริงตามธรรมชาติ มีความชุ่มชื้นเบาบาง โปร่งแสง เป็นไปตามคุณสมบัติที่มีคล้ายกับสีน้ำ

2. การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมบาติกภายใต้แนวเรื่อง “สีสันในสวนสวย” รูปแบบสังนิยมนิยมแบบอุดมคติชุดนี้ ในด้านแนวเรื่องพบว่ามีการทวนแนวเรื่องลักษณะนี้โดยทั่วไปของการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมบาติก หรือแม้แต่งานศิลปกรรมประเภทอื่น ๆ เนื่องจากเหตุผลสำคัญ 2 ประการ ประการแรก ทัศนธาตุ อาทิ รูปร่าง - รูปทรง เส้น และสีของธรรมชาติจำพวกพืชพันธุ์ประเภทไม้ดอกไม้ประดับ สามารถรองรับตอบสนองเทคนิคบาติกได้ดีที่สุด ประการที่ 2 แนวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความประทับใจในธรรมชาติ เป็นแนวเรื่องสำคัญที่มนุษย์ในทุกยุคสมัยนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะนับตั้งแต่ครั้งบรรพกาล จนมาถึงปัจจุบัน เรื่องราวลักษณะนี้ก็ไม่เคยหมดไป เพราะธรรมชาติเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับมนุษย์ ให้ปัจจัย 4 เพื่อการดำรงชีวิต อีกทั้งให้สุนทริยรสที่จำเป็นต่อจิตใจ ดังนั้นธรรมชาติจึงเป็นความบันดาลใจให้ศิลปินได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะอย่างไม่จำกัด อย่างไรก็ตามการกำหนดแนวเรื่องมีส่วนสำคัญที่ต้องคำนึงให้มาก

คือ ผู้สร้างสรรค์ต้องมีอุปนิสัย มีรสนิยม มีความรู้อย่างลุ่มลึก ตลอดจนมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับแนวเรื่องที่จะสร้างสรรค์เป็นเบื้องต้นเสียก่อน ไม่จำเป็นว่าแนวเรื่องที่เลือกใช้จะเป็นแนวเรื่องที่มีศิลปินอื่น ๆ นำมาใช้มาก่อนเพียงใด แต่มีสิ่งที่สังเกตได้ชัดเจนเกี่ยวกับแนวเรื่องที่ซ้ำกันอย่างหนึ่งก็คือ การแสดงออกในองค์ประกอบศิลป์ที่ปรากฏเป็นรูปแบบออกมานั้นจะไม่มีโอกาสที่ภาพจะแสดงออกมาซ้ำกันได้ หากสิ่งนั้นคืองานสร้างสรรค์ศิลปะ เพราะศิลปินจะมีการใช้กลวิธีที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัว การใช้สี เส้น รูปร่าง – รูปทรง ฯลฯ ที่แตกต่างของมนุษย์แต่ละคน ดังนั้นแม้ว่าแนวเรื่อง “สี่ส้นในสวนสวย” จะเป็นแนวเรื่องที่ไม่มีความใหม่ แต่ความใหม่ที่เป็นความแตกต่างของงานสร้างสรรค์จะปรากฏอยู่ในทัศนธาตุที่ไม่มีใครเหมือนใครเลย หากแต่จะเป็นอิสระ ยืดหยุ่น และแปรเปลี่ยนไปได้ตามลักษณะเฉพาะตัวของศิลปินซึ่งเป็น “ปัจเจก” แตกต่างกันไปไม่เหมือนกันดุจเดียวกับหน้าตา รูปร่าง และบุคลิกภาพของแต่ละคนที่ไม่มีใครเหมือนใคร (อิทธิพล ตั้งโฉลก, 2550 : 164)

3. ด้านรูปแบบของผลงานจิตรกรรมบาติก เรื่อง “สี่ส้นในสวนสวย” ชุดนี้ ได้ใช้รูปแบบ “สังขนิยมแบบอุดมคติ” ซึ่งหมายถึง รูปแบบของงานศิลปะแบบหนึ่งที่มีถ่ายทอดออกมาโดยการนำจินตนาการที่ถือว่าเป็นมาตรฐานแห่งความดี ความงาม และความจริง ทางใดทางหนึ่งที่ศิลปินถือว่าเป็นเป้าหมายแก่ชีวิตของตน ผสมผสานเข้าไปกับรูปทรงที่แสดงออกอย่างเหมือนจริง ในผลงานมีสัญลักษณ์ธรรมชาติ สิ่งของ สัตว์ และบุคคล ในประเทศไทยพบว่า มีผลงานจิตรกรรมบาติกที่ใช้แนวทางในรูปแบบนี้ จำนวนมาก มีที่โดดเด่น เช่น ผลงานของชูชาติ ระวังจันทร์ ศิริชัย จันทรส่องแสง สมภพ อิวสกุล และเสวก เรื่องดุ๊ก ผลงานส่วนใหญ่มีแนวเรื่องเกี่ยวกับความมั่งคั่งของธรรมชาติได้ทั้งทะเล วิถีชีวิตไทย ศาสนา ตำนาน สัตว์ และพืชพันธุ์ธรรมชาติ สัญลักษณ์ในผลงานโดยรวมมีปลา ปะการัง พืชพันธุ์ไม้ดอก พระพุทธรูป นารีผล เงือก สัตว์ สถาปัตยกรรม และคน เป็นต้น แต่ในรายละเอียดของการแสดงออกของสัญลักษณ์ของผลงานจิตรกรรมบาติก เรื่อง “สี่ส้นในสวนสวย” จะโน้มเอียงไปในทางสังขนิยมหรือความเหมือนจริงมากกว่าความเป็นอุดมคติ โดยประยุกต์เทคนิคบาติกเท่าที่จะ

เป็นไปได้ คือการย้อมซ้อนสี 1 – 2 ชั้น ของเส้นรอบนอกและพื้นผิวภายในรูปทรง บางจุด ประกอบกับการให้สีเลียนแบบธรรมชาติ นอกจากนั้นสิ่งที่โดดเด่นจนเห็น ความแตกต่างชัดเจน คือ การใช้สัญลักษณ์ “บุคคล” ของผลงานชุดนี้ ผู้สร้างสรรค์ สามารถถ่ายทอดความเหมือนจริงออกมาด้วยเทคนิคบาติกได้อย่างสมบูรณ์แบบ และพบว่ายังไม่มีศิลปินคนใดในประเทศไทยทำออกมาได้ในรูปแบบลักษณะนี้ มาก่อน แต่จะพบรูปแบบอุดมคติซึ่งไม่เจาะจงว่าเป็นภาพเหมือนบุคคล หากแต่ เป็นภาพที่แสดงเรื่องราวในมโนเชิงไปในแนวทางอย่างอื่น เช่น ผลงานของชูชาติ ระวิจันทร์ในชื่อภาพ “เด็กชาวเขา” สมภาพ อิวสกุล ในชื่อภาพ “นารีผล” ผลงานของ ออลยา ชลประเสริฐสุข ในชื่อภาพ “เกรซแอนด์พาวเวอร์” (Grace and Power) ดังนั้นผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมบาติก ชุด “สีสันในสวนสวย” จึงมีความเป็น อัตลักษณ์เฉพาะตน มีความคิดสร้างสรรค์ ที่แสดงความก้าวหน้าในวิชาการ ตลอดจนสามารถนำมาเป็นแบบอย่างการสร้างสรรค์ให้กับศิลปินอื่นได้ โดยไม่ จำกัด

4. ผลสำเร็จของงานสร้างสรรค์สามารถแสดงสุนทรียภาพอย่างตรงไป ตรงมา ตามลักษณะรูปแบบสัจนิยมแบบอุดมคติ คือการถ่ายทอดความเหมือน จริงผ่านแนวเรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสีสัน รูปทรงของดอกไม้ ผลไม้ ลำต้น กิ่งใบ บุคคล สัตว์ และส่วนประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรู้สึกเพลิดเพลิน เจริญใจในอารมณ์ ซึ่งจะยังผลให้เกิดความสุขในชีวิตสมคุณค่าของงานจิตรกรรม ที่มีหน้าที่พัฒนาจิตใจและให้ความสุขแก่ผู้คนในสังคมอีกทางหนึ่ง การสร้างสรรค์ ผลงานศิลปะ เป้าหมายที่แท้จริง คือ การค้นพบองค์ความรู้ใหม่ เพื่อพัฒนาใน ศาสตร์ศิลปะในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาการรับรู้ทางสุนทรียภาพ ของมนุษย์ การพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของตนเองแล้ว ยังต้องเอื้อให้ ผู้ศึกษาสามารถนำองค์ความรู้ใหม่ที่ได้ไปพัฒนางานสร้างสรรค์ของตนเองได้ ดังความเห็นของ ศาสตราจารย์เกียรติคุณชูลูด นิยมเสมอ (2555 : 2) ได้กล่าวทิ้งท้าย ในบทความตอนหนึ่งในสูจิบัตรประกอบนิทรรศการจิตรกรรมบาติกชุดนี้ว่า

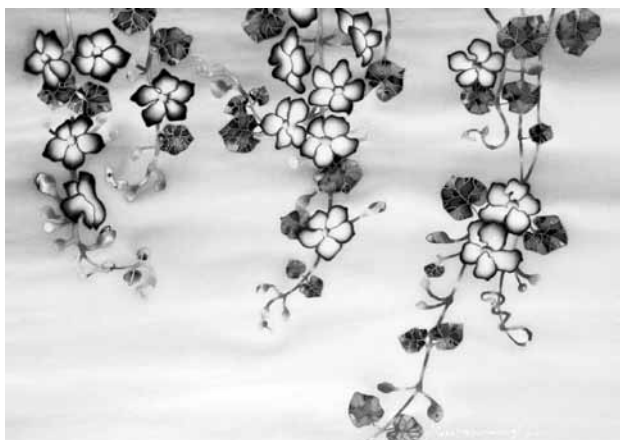
“ข้าพเจ้าหวังว่านิทรรศการของประเภทฯ ศุภตริยวพงศ์ครั้งนี้ จะให้ ความสะเทือนใจทางสุนทรียะและความรู้สึกอันลึกซึ้งของความรักความผูกพัน

ที่มนุษย์พึงมีต่อมนุษย์และต่อธรรมชาติรอบตัว และจะเป็นตัวอย่างอันดีต่อการ
ศึกษาของนักศึกษาและประชาชนทั่วไป ถึงขั้นตอนการสร้างสรรค์ของศิลปิน
ที่มีโช้นึกอยากเขียนอยากทำก็ลงมือทำทันทีอย่างที่มีักเข้าใจทั่วไป ที่จริงแล้ว
นักสร้างสรรค์จะต้องเตรียมงานของตนในแต่ละโครงการไม่ต่างจากนักวิจัย
สำหรับนักสร้างสรรค์จะเริ่มจากโครงการที่สอดคล้องกับธรรมชาติการสร้างสรรค์
ของตน มีจุดมุ่งหมาย มีสมมติฐานที่น่าจะเป็นไปได้ทางการสร้างสรรค์หรือไม่
หาข้อมูลทั้งภาคเอกสารและภาคสนาม วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อหา
ตัวร่วมในการสร้างสรรค์ทั้งรูปแบบและกระบวนการที่สอดคล้องกับแนวเรื่องและ
ธรรมชาติของศิลปินเอง เมื่อจบขั้นตอนเหล่านี้ การเดินทางร่วมระหว่างการวิจัย
กับการสร้างสรรค์ก็จบลง นักสร้างสรรค์จะเก็บข้อมูลเหล่านั้นไว้ในใจแล้วลงมือ
สร้างสรรค์ด้วยกระบวนการที่ไร้สำนึก ปล่อยให้ปัญญา ความเห็นแจ้งดำเนินการ
ไปเองจนเสร็จงานโดยไม่มีเหตุผล ข้อเท็จจริงเข้ามาเกี่ยวข้อง เมื่อเสร็จงานชิ้นหนึ่ง
ในกรณีที่โครงการหนึ่งมีงานเป็นชุดที่ต้องนำเสนอหลายชิ้น ศิลปินจะใช้ปัญญา
ความคิด วิจัยงานแต่ละชิ้นที่หาข้อควรปรับปรุงในงานชิ้นต่อไป เขาจะทำเช่น
นี้เรื่อยไปจนกว่าจะจบโครงการ สำหรับการนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ในบริบทของ
การศึกษา นอกจากจะมีผลงานสร้างสรรค์จัดแสดงต่อสาธารณะแล้ว ขั้นตอน
ต่างๆ ที่ได้กระทำก่อนการสร้างสรรค์ที่เราอาจเรียกว่า ระยะเวลาเตรียมการสร้างสรรค์
หรือเตรียมการวิจัยจะถูกเรียบเรียงเป็นเอกสารเพื่อประกอบการสร้างสรรค์
เป็นการให้การศึกษ ให้ความรู้ความเข้าใจ ควบคู่ไปกับความสะเพื่อนอารมณ์
จากความเป็นศิลปะของงานชุดนั้นๆ อย่างสมบูรณ์”

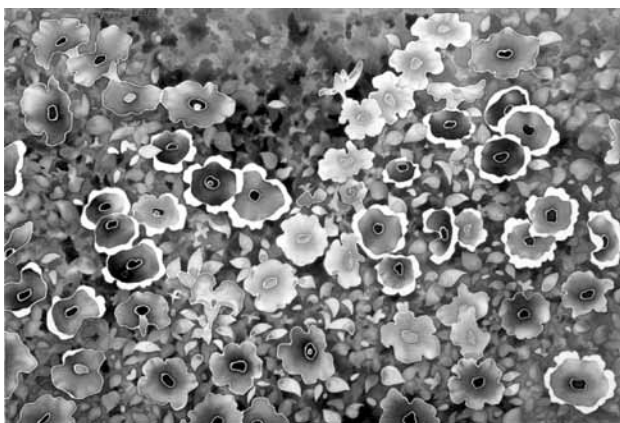
ผลงานจิตรกรรมบาติก ชุด “สีสันในสวนสวย”

ผลงานจิตรกรรมบาติก ชุด “สีสันในสวนสวย” มีการแบ่งระยะของ
การสร้างสรรค์ออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. ระยะที่ 1 ผลงานชิ้นที่ 1 – 8

ภาพที่ 1 ชื่อภาพ สีสนั่นในสวนสวย 1 ขนาด 60 X 90 ซม.ม.

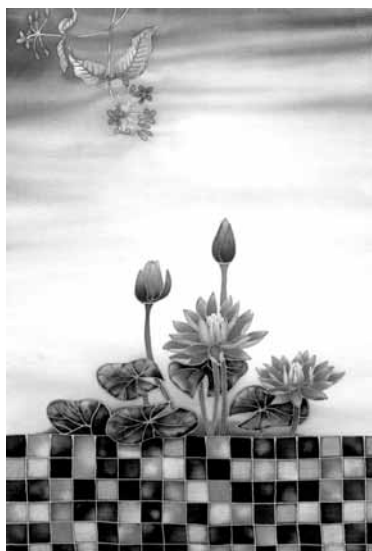
ภาพที่ 2 ชื่อภาพ สีสนั่นในสวนสวย 2 ขนาด 60 X 90 ซม.ม.

ภาพที่ 3 ชื่อภาพ สีสนั่นในสวนสวย 3 ขนาด 60 X 90 ซม.ม.

ภาพที่ 4 ชื่อภาพ สีสนั่นในสวนสวย 4 ขนาด 60 X 90 ซม.ม.

ภาพที่ 5 ชื่อภาพ สีสนั่นในสวนสวย 5 ขนาด 60 X 90 ซม.

ภาพที่ 6 ชื่อภาพ สีสนั่นในสวนสวย 6 ขนาด 60 X 90 ซม.

ภาพที่ 7 ชื่อภาพ สีสนในสวนสวย 7 ขนาด 60 X 90 ซม.ม.

ภาพที่ 8 ชื่อภาพ สีสนในสวนสวย 8 ขนาด 70 X 90 ซม.ม.

พัฒนาการผลงานสร้างสรรค์ ระยะที่ 1

การสร้างสรรค์ผลงานในระยะที่ 1 ผู้สร้างสรรค์ได้นำผลการศึกษาศาสนาเทคนิคบาติกที่มีลักษณะเด่นตรงที่การใช้เทียนปิดส่วนที่ไม่ต้องการให้สีติด ดังนั้นหากมีการใช้เทียนปิดสีที่มีการระบายล่วงหน้าเอาไว้จะสามารถทำให้ทัศนธาตุที่ได้มีความสมจริง ผู้สร้างสรรค์จึงได้ดำเนินการสร้างสรรค์โดยการสร้างเส้นสีที่จะให้เป็นตัวกันสีในแต่ละรูปทรงเอาไว้ แล้วทำการระบายสีในแต่ละรูปทรง โดยเลือกสรรรูปทรงที่แสดงออกถึงความงามในสีสันของพืชพันธุ์ตามธรรมชาติ โดยเฉพาะไม้ดอกไม้ประดับที่เป็นไม้เลื้อย ไม้ต้น หรือกระถางจัดไว้แล้วในแจกัน อาทิ สร้อยอินทนิล ลีลาวดี กระเจียว บัว วานสีทิด นอกจากนั้นยังมีส่วนประกอบอื่นที่เกี่ยวข้องกัน เช่น แจกันโต๊ะ แก้ว อ้อ ผ้า รวมทั้งบรรยากาศที่มีเนื้อหาร่วมกันเป็นฉากหลัง นำมาจัดกระทำเป็นองค์ประกอบใหม่ให้งดงามสมบูรณ์แบบตามจินตนาการ แต่ยังคงความเหมือนจริงและความเป็นไปได้จริงตามธรรมชาติ การจัดภาพโดยรวมของผลงานระยะนี้ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้กลุ่มรูปทรงที่ประธานของภาพให้มีความโดดเด่นเป็นกลุ่มเดียว มีส่วนประกอบจำนวนน้อย เพื่อต้องการขับกลุ่มรูปทรงที่ประธานของภาพให้เด่นชัดมากที่สุด เลยเป็นผลทำให้เห็นความบกพร่องทางเทคนิคบาติกที่ไม่สามารถเก็บรายละเอียดในหลาย ๆ จุดได้ จนกลายเป็นความบกพร่องที่ชัดเจน นอกจากนั้นการใช้สีมีความฉูดฉาดมากจนภาพผลงานดูห่างไกลจากความเป็นจริง

2. ผลงานสร้างสรรค์ระยะที่ 2 ขึ้นที่ 9 – 19

ภาพที่ 9 ชื่อภาพ สีสนในสวนสวย 9 ขนาด 70 X 100 ซม.ม.

ภาพที่ 10 ชื่อภาพ สีสนในสวนสวย 10 ขนาด 60X 95 ซม.ม.

ภาพที่ 11 ชื่อภาพ สีสันในสวนสวย 11 ขนาด 80 X 130 ซม.

ภาพที่ 12 ชื่อภาพ สีสันในสวนสวย 12 ขนาด 100X 140 ซม.

ภาพที่ 13 ชื่อภาพ สีต้นในสวนสวย 13 ขนาด 65X 90 ซม.

ภาพที่ 14 ชื่อภาพ สีต้นในสวนสวย 14 ขนาด 75X 110 ซม.

ภาพที่ 15 ชื่อภาพ สีสนั่นในสวนสวย 15 ขนาด 75X 110 ซม.ม.

ภาพที่ 16 ชื่อภาพ สีสนั่นในสวนสวย 16 ขนาด 75X 100 ซม.ม.

ภาพที่ 17 ชื่อภาพ สีต้นในสวนสวย 17 ขนาด 75X 110 ซม.

ภาพที่ 18 ชื่อภาพ สีต้นในสวนสวย 18 ขนาด 75X 110 ซม.

ภาพที่ 19 ชื่อภาพ สีสนั่นในสวนสวย 19 ขนาด 75X 110 ซม.

พัฒนาการผลงานสร้างสรรค์ ระยะที่ 2

การสร้างสรรค์ผลงานในระยะที่ 2 ผู้สร้างสรรค์ได้พัฒนาผลงานให้มีความละเอียดยิ่งขึ้น จากการได้นำผลการศึกษาศึกษาเทคนิควาดที่มีลักษณะเด่นตรงที่การใช้เทียนปิดส่วนที่ไม่ต้องการให้สีติด ผลงานในระยะนี้ ได้นำเอารูปทรงที่แสดงออกถึงความงามในสีสนั่นของพืชพันธุ์ตามธรรมชาติที่เป็นชนิดใหม่ๆ เข้ามา อาทิ เฟื่องฟ้า ข่าป่า เฟิร์นข้าหลวง บอนสี การเวก ดาหลา เฮลิโกเนียร์ ทานตะวัน กุหลาบ ดาวกระจาย อัฟริกันไวโอเลต นอกจากนั้นยังมีไม้ผล อาทิ กระท้อน มะไฟ มะเฟือง ขำมะเลียง มะปราง ส่วนประกอบอื่นที่เกี่ยวข้องกันกับสวน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ รั้ว กระถาง ฯลฯ นอกจากนั้นยังนำสัตว์เลี้ยงประเภทแมวเข้ามามีส่วนร่วมอยู่ภายในภาพ รูปทรงทั้งหลายนำมาจัดกระทำเป็นองค์ประกอบใหม่ให้งดงาม สมบูรณ์แบบตามจินตนาการ แต่ยังคงความเหมือนจริงและความเป็นไปได้จริงตามธรรมชาติเช่นเดิม การจัดภาพโดยรวมของผลงานระยะนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้กลุ่มรูปทรงที่เป็นส่วนประธานของภาพให้มีความโดดเด่นอยู่เบื้องหน้า มีส่วนประกอบอื่นรองลงมา 1 – 2 ระดับ เน้นการจัดภาพให้มีความแน่นขนัดอยู่ทั่วไปสลับกับพื้นที่ว่างเพื่อไม่ให้ดูอึดอัดเกินไป จัดภาพให้มีมุมมอง 3 ระยะ คือ

ระยะใกล้ ระยะกลาง และระยะไกล เพื่อให้มีจุดเชื่อมโยงทางสายตา ยังผลให้ผู้ดูเกิดความเพลิดเพลินในการชมมากขึ้น การแก้ปัญหาจากผลงานระยะที่ 1 ในเรื่องของการจัดภาพที่มีกลุ่มรูปทรงที่เป็นประธานโดดเด่นจนเกินไปนับว่าประสบความสำเร็จ แต่ปัญหาการใช้สีสดฉูดฉาดรุนแรงเกินไป ยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้เนื่องจากสีเวลาที่เปี่ยมกับแห้งจะทำให้ค่าน้ำหนักที่แตกต่างกันอีกทั้งการเคลือบเทียนแล้ววีดเทียนออกสีจะเข้มขึ้นราว 20 – 30 %

3. ผลงานสร้างสรรค์ระยะที่ 3 ขึ้นที่ 20 - 29

ภาพที่ 20 ชื่อภาพ สีล้วนในสวนสวย 20 ขนาด 75X 110 ซม.

ภาพที่ 21 ชื่อภาพ สีล้วนในสวนสวย 21 ขนาด 75X 110 ซม.ม.

ภาพที่ 22 ชื่อภาพ สีล้วนในสวนสวย 22 ขนาด 75X 110 ซม.ม.

ภาพที่ 23 ชื่อภาพ สีล้วนในสวนสวย 23 ขนาด 75X 110 ซม.ม.

ภาพที่ 24 ชื่อภาพ สีล้วนในสวนสวย 24 ขนาด 75X 110 ซม.ม.

ภาพที่ 25 ชื่อภาพ สีสนั่นในสวนสวย 25 ขนาด 75X 110 ซม.

ภาพที่ 26 ชื่อภาพ สีสนั่นในสวนสวย 26 ขนาด 100X 140 ซม.

ภาพที่ 27 ชื่อภาพ สีสันในสวนสวย 27 คู่กับชินทีย ขนาด 80X 120 ซม.ม.

ภาพที่ 28 ชื่อภาพ สีสันในสวนสวย 28 อินและครีม ขนาด 80X 120 ซม.ม.

ภาพที่ 29 ชื่อภาพ สีสนั่นในสวนสวย 29 ฉั่น ชินเตียและต้นพลับ ขนาด 80X 120 ซม.ม.

พัฒนาการผลงานสร้างสรรค์ ระยะที่ 3

การสร้างสรรค์ผลงานระยะที่ 3 คือ ผลงานในชิ้นที่ 20 - 29 การจัดองค์ประกอบศิลป์โดยรวมของผลงานระยะนี้ ผู้สร้างสรรค์ยังคงใช้ข้อดีของการจัดภาพในผลงานระยะที่ 2 นั่นคือการใช้ทัศนธาตุที่ว่างให้น้อยลง มีการจัดระยะให้ภาพมีมิติใกล้และไกลออกไปในแบบมุมมองของทัศนียภาพ และมีการเพิ่มสัญลักษณ์สิ่งมีชีวิตให้มากยิ่งขึ้น ในผลงานระยะนี้ ผู้สร้างสรรค์พยายามลดความชัดชัดของสีลงเป็นหลัก ด้วยการลดค่าน้ำหนักสีให้อ่อนลงจากเดิมราว 20 – 30 % ทำให้ค่าน้ำหนักสีที่ได้ในผลงานระยะนี้มีความนุ่มนวล เบาบางลง ประกอบกับการเก็บสีด้วยเทียนให้มีค่าถึง 4 ค่าน้ำหนัก ดังนั้นน้ำหนักสีที่ได้ในผลงานระยะนี้จึงมีความนุ่มนวลสมจริงตามรูปแบบสัจนิยมมากขึ้น นอกจากนั้นผู้สร้างสรรค์ได้นำเอารูปทรงที่แสดงออกถึงความงามในสีสนั่นของพืชพันธุ์ตามธรรมชาติที่เป็นชนิด

ใหม่ ๆ เข้ามาเพิ่มอีก อาทิ ดอกผักบุ้ง ช้องนาง แพงพวย ค่าน้ำปูเลย์ พวงคราม กระเทียมเถา พวงแสด ดอกดิ่งไม้ผลอื่น ๆ เพิ่มเข้ามา อาทิ แดงโม แดงไทย พักทอง มะม่วงหาวมะนาวโห่ พักทับทิมกล้วย เสาวรสพลับ ส่วนประกอบอื่นที่เกี่ยวข้องกันกับสวน อาทิ ซิงช้า รั้วนกดินเผา ผ้าลาย สัตว์เลี้ยงประเภทแมว ฝั่เพื่อเพิ่มเพิ่มเข้ามา และยิ่งกว่านั้นในผลงานชิ้นที่ 26 - 29 ผู้สร้างสรรค์ยังนำบุคคลเข้ามามีส่วนร่วม อยู่ภายในภาพ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและควมมีชีวิตชีวาให้ภาพผลงานยิ่ง ขึ้นไปอีก โดยกำหนดให้เป็นรูปทรงประธานของภาพ การใช้สัญลักษณ์บุคคลใน รูปแบบสัญลักษณ์เทคนิคานั้น ถือว่ามีความยากมากในการถ่ายทอด เนื่องจาก ต้องใช้เทียนสร้างเส้นเพื่อกันสีและเก็บสี ในประเทศไทยพบว่า ยังไม่มีศิลปิน ผู้ใดใช้สัญลักษณ์บุคคลในรูปแบบสัญลักษณ์ถ่ายทอดออกมาด้วยเทคนิควาดก ดังนั้นผู้สร้างสรรค์จึงถือว่าเป็นศิลปินคนหนึ่งที่ใช้สัญลักษณ์บุคคลรูปแบบสัญลักษณ์ ถ่ายทอดออกมาด้วยเทคนิควาดกได้อย่างสมบูรณ์แบบ

ข้อเสนอแนะ

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมวาดก เรื่อง สีสันในสวนสวย ผู้สร้างสรรค์ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับแนวเรื่อง รูปแบบ และเทคนิคกระบวนการของผลงานตนเองในทุกกระบวนการอย่างถี่ถ้วน จน สามารถเกิดเป็นผลงานจิตรกรรมวาดกที่มีลักษณะเฉพาะตน มีคุณค่าทางศิลปะ ซึ่งสามารถสะท้อนอารมณ์ความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์ได้อย่างชัดเจน สามารถ เป็นความรู้และแนวทางสำหรับผู้ที่มีความสนใจในการสร้างสรรค์ผลงานประเภท นี้ หรือในแนวเรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความงดงามในธรรมชาติ หรือแม้แต่การใช้ เทคนิคประเภทเดียวกันก็ตาม นอกจากนั้นผู้สร้างสรรค์ยังอยากเสนอแนะเพิ่มเติม ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ ที่ควรพิจารณาในรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้สร้างสรรค์ต้องมีความคล่องลึกในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทุก ขั้นตอน เช่น อุปนิสัย ธรรมเนียมของผู้สร้างสรรค์ ประสบการณ์ตรงในแนวเรื่อง ความเชี่ยวชาญในรูปแบบและเทคนิค

2. หมั่นทดลองเทคนิค เพื่อจะได้เกิดเป็นพัฒนาการและการได้มาซึ่งทักษะ โดยเฉพาะเทคนิคบาติกเป็นเทคนิคที่ต้องอาศัยประสบการณ์และทักษะที่สูงมาก ดังนั้นผู้ศึกษาจึงต้องฝึกฝนฝีมือให้เกิดทักษะเชี่ยวชาญ

3. การสร้างสรรค์งานในเทคนิคบาติก ผู้ศึกษาต้องมีการวางแผนงานให้เป็นขั้นตอน เป็นระบบชัดเจน เพราะเทคนิคนี้มีขั้นตอนจำนวนมากและยังเป็นแบบแผนตายตัว ดังนั้นจึงต้องมีการวางแผนให้รัดกุม

4. หมั่นศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับงานจิตรกรรมบาติกของศิลปินอื่น จะทำให้เกิดแรงบันดาลใจและความรู้ใหม่ ๆ ในเทคนิคที่มีพัฒนาการอยู่อย่างไม่จำกัด

เอกสารอ้างอิง

ชลุด นิเมเสมอ. (2555). บทความในเอกสารประกอบการแสดงนิทรรศการ “สีเส้นในสวนสวย”. ขอนแก่น: คลังนาโนวิทยา.

คณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป. (2554). ศิลปะจะมีส่วนร่วมกันสร้างสรรค์สังคมได้อย่างไร. กรุงเทพฯ: ชฎาการพิมพ์.

สว้าง จันท. (2543). ศึกษาจิตรกรรมบาติกจังหวัดภูเก็ต. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

อิทธิพล ตั้งโฉลก. (2550). แนวทางการสอนและสร้างสรรค์จิตรกรรมชั้นสูง. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.